

В. „Народно Съзнание“ из-
лиза единъжъ въ недѣлята—
въ четвъртъкъ.

Цѣлата му е:

За година лева 6.
„ 6 мѣсеца „ 3.
„ 3 „ „ 2.

Единъ брой 15 стотинки.

НАРОДНО СЪЗНАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКО-КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ГОД I

ШУМЕНЪ, 12 СЕНТЕМВРИЙ 1887 Г.

БРОЙ 12.

ШУМЕНЪ, 11 Септемвр. 1887 г.

Наближава вече денътъ, въ който ще се стѣче народътъ да си избере прѣд-ставители, които да си имжтъ грижата за подобрието на татковината ни и прѣмахвалнието на всичкитъ злини, кои-то, отъ 9-й Августъ насамъ, се дълбоко загнѣздили мѣжду насъ. Да, на 27-й Септември народътъ ще избере лица-та, на които ще си повѣри напълно сждбата и отъ благоразумието на кон-то той трѣбва да очаква редъ, тишина и благоденствие.

Ще знае ли народътъ да си избере достойни прѣдставители? Ще може ли той да се измъкне изъ примкитъ на нѣкои лукави агитатори, които ще глѣ-датъ да го подмамятъ за да избере нѣ-кои бездарници, егоисти и спекулан-ти хора?

Минжлото ни плани. Всеки знае у на тѣ какви машини сж се разигра-вали въ време на изборитъ, всеки е виждалъ, какъ нѣколко искусни крадци сж открадали свободния гласъ на из-бирателитъ, който, до като е чакалъ да въстържествува правдата, е виж-далъ прѣдъ себе си възлостенето на коварството и егоизмътъ. У насъ по-всѣто се цѣнили лицата, които ще се избиратъ за прѣдставители, не по способностъ, но по обѣщанне и измама, че това и това ще извършжтъ за въ пол-позата на градътъ или околнота. Ний сме биле слушатели, какъ лукави аги-татори сж обѣщавали на добродушнитъ селени, че ако се избере еди-кой-си за депутатъ, то той ще оничтожи или намали данъцитъ, ще развали за-конътъ за горитъ и други. Народътъ се е излъгвалъ, безъ да си помисли, че обѣщанието е неопетливмо, и си е да-валъ бюлетината за подобно лице. Но какво излиза послѣ? Иванъ и Стоянъ все си плащатъ данъцитъ, закона за горитъ си е все законъ, защото безъ ед-ното и безъ другото е невъзможно, но избрания депутатинъ Х. засѣдава въ каммарата, дрѣме надъ столътъ, изда-ва само единъ гласецъ „тужъ“ и си взема 15 левчета на день и пжтн 3 лева на часъ. Избирателитъ очаква-тъ поне да чуятъ, що е направилъ тѣх-ния избранникъ; кога се върне, венчки го заобикалятъ, питатъ, распитватъ за работитъ но и самия Х. не знае мно-го по-вече отъ самитъ избиратели, за-щото е по-вечето дрѣмалъ и мукалъ прѣдъ по-първитъ. Най ситиъ нему не му е и трѣбвало по-вече: нѣколко стотинъ или хиляда и нѣколко стотинъ лева въ джебчето, съ които да може да си ку-

пи нѣкои имущества за черни дни и—стига. А народътъ нека чака подобре-ние на положението си, уреждане на вжтрѣшнитъ ни работи, правда и редъ.

Но само единъ или двамина ли сж по-добри депутати? Не. Който е билъ въ Народното Събрание, който е внима-телно слѣдилъ дѣйствицитъ на засѣда-нията, той има много понятие за това. Подъ нѣсенъта само на 10—12 души, другитъ прѣдставители играятъ като кукли: дигатъ ржка, слагатъ ржка, „тужъ“, „нѣма го“ и това е то. Още по-гроз-но, още по-осждително. Чува се „нѣма го“, а избирателитъ не сж го избрали, за да говорятъ за него други „нѣма го“, а той да ее наслаждава въ нѣкое тъм-но кѣноше отъ прѣлеститъ на свѣтътъ?

Тѣжко е да описваме съ такива гро-зни черти самитъ наши най-сжжни уч-реждения, тѣжко е да се обвиняваме за това, което ний сами сме си го нап-равили; но по-тѣжко е и да го премѣл-чаваме: злото се корени не съ мълча-ние, но съ изобличение. Народътъ про-вожда своитъ избранници съ надѣжби, че тѣ ще положжтъ грижа за подобре-нието на положението му, че тѣ ще сумѣятъ да отстранятъ примкитъ за самитъ му избиратели, които нѣкои *народни доброжелатели* (ужъ) имъ гот-вятъ. Но какъвъ резултатъ? Избранни-цитъ, заслѣпени отъ блѣсъкътъ и отъ сла-дситъ думи на нѣкои самозванни на-родни доброжелатели, просто мукатъ и не смѣятъ да си отворятъ устата да кажжтъ бѣлото си е бѣло, и черното—черно.

Но това положение на нашата изби-рателна борба трѣбва ли да се про-дължава сѣ тѣй по-дълго? Трѣбва ли избирателитъ да се оставятъ да ги ма-мятъ нѣкои егоисти и развратени до коститъ лица и сами да си създаватъ нови чорбаджии, които отъ защитници на народнитъ интереси, да ставатъ и-зведници и диктатори надъ самитъ тѣхъ?

И грѣхъ е, и срамъ е за нази, ако това се продължава така и за напѣдъ. Трѣбва избирателитъ да дойджтъ въ съзнание, да се възржжтъ въ минжлото и да не се оставятъ за напѣдъ да се воджтъ за носѣтъ отъ хора егоисти и интересанти, но да мислятъ добръ, за-какви лица ще си даватъ гласѣтъ: да изучаватъ добръ минжлото и настояще-то на тия лица и слѣдъ това да се рѣ-шаватъ, да си даватъ гласѣтъ за тѣхъ, за да не се каятъ послѣ за своитъ погрѣшки. Депутатитъ се избиратъ за три години. Отъ лицата, които ще избира-ми, ще зависятъ нашитъ интереси прѣзъ цѣлитъ три години и отъ една погрѣш-

ка извършена за единъ день, три години ще тѣглиме лонитъ ъ послѣдствия.

Ний си го знаемъ, че лицата противъ които сме се обявили или по-добръ, кон-то сме изринжли изъ либералната партия въ градътъ ни, ще употребятъ всевъз-можни срѣдства, ще прибѣгнатъ къмъ все-възможни интриги, ще клѣветятъ по е-динъ най непростителенъ начинъ, само и само за да можжтъ да ни зачернятъ тамъ *дѣто трѣба* и още да можжтъ да ни ском-прометиратъ прѣдъ съгражданитъ ни. Въ минжлитъ броеве на вѣстникътъ си ний сме говорили нѣколко нжти за измисли-цитъ, които тѣ сж прѣскали за насъ, как-то въ градътъ ни, тѣй и по другитъ гра-дове съ единчката цѣль да омаломощятъ прѣдъ очитъ на съгражданитъ и съмин-ленницитъ ни това, кѣто сме писали и ще пишемъ въ вѣстникътъ си.

За да можжтъ да сполучжтъ въ прѣд-стоящитъ избори, въ които тѣ прѣдвиж-датъ, че ще бжджтъ съвършено унижени и че не ще имжтъ да гласоподаватъ за тѣхнитъ кандидати освѣнъ нѣколко тѣх-ни копои отъ българитъ и нѣкои отъ Тур-ското население, пустихли сж една най-гнусна измислица, каквато тѣ сж само спо-собни да скроятъ, безъ да имжтъ поне канка срамъ на лицето си. И прѣдставе-те си, че това чрѣзъ което тѣ сж опи-тали да сполучатъ на изборитъ и слѣдъ като имъ се е показало лакатъ, тѣ го прѣписватъ намъ, като искатъ да бжджтъ вѣрни послѣдователи на она евренитъ, кой-то, когато е удралъ противникътъ си, ви-калъ е съ венчка сила „защо ме удришъ“, за да може да замая присхтѣсующитъ, да се той прѣдстави правъ и невиненъ.

За да ни скомпрометиратъ прѣдъ на-шитъ приятели, тѣ сж прѣснжли слухъ, че ужъ двама отъ насъ сж ходили при г. Икономова да правятъ компромисъ и че когато не сме получили въ мисията си по тоя начинъ, то сме искали да се при-миряваме съ тѣхъ, понеже сами сме се виж-дали за безсилни въ врѣме на изборитъ. Компромисътъ ни сж първитъ е измисленъ съ цѣль да ни зачернятъ прѣдъ прияте-литъ ни, а компромисътъ сж самитъ тѣхъ — прѣдъ венчкитъ ни съграждани.

Много добръ скроено, вѣроятно отъ кжсата *фитилъ*, но за жалостъ то е кал-навъ петакъ прѣдъ очитъ на населението отъ Шумненското окржже, на и прѣдъ очитъ на венчкитъ ни приятели по дру-гитъ мѣста, които ни знаятъ много добръ, че ний не сме способни да правимъ ком-промиси съ лица, които не сподѣлятъ на-шитъ възглѣдове и убѣждения и съ хора, на които лицата сж прилични на бивол-

Статии и дописки се пе-
роваждатъ до редакционния
комитетъ на вѣст. „Народно
Съзнание“, а пари и поржч-
ки до отговорникътъ.

За частни обявления се пла-
ща по 15 ст. на рѣдъ за все-
ко първо печатане и по 10
ст. за всеко послѣдующе.

Неплатени писма не се при-
ематъ.

Ржкописи назадъ не се по-
вращатъ.

ска кожа, омацана въ тинята. Мѣжду насъ нѣма кокалановци, властолюбци; ний не искаме да извлѣчемъ за себе си нѣкоя полза отъ борбата, която сме прѣдприели противъ подлостъта и безчестието: но ний сме рѣшили да се боримъ за правда, ний сме захвърлили на страна и интересъ и всичко и никога не ще си даже помислиме да се примиряваме съ свѣстъта си за най-голямъ блага на свѣтътъ. Това го знаятъ много добри съгражданинѣ и приятелитѣ ни и ний ни най-малко не трепваме прѣдъ интригитѣ.

Ний щѣхме да се страхуваме отъ подобни интриги само, ако нашитѣ лица бѣхъ тѣй зачернени, ако нашата свѣстъ би била прилична на свинскій чарвулъ и ако нашия идеалъ би билъ само, чрѣзъ влиянието си, да искаме да се ползуваме отъ чуждото добро, отъ чуждитѣ

Но, да свѣршимъ. Който е за правда, за честността — нека дойде съ насъ, който не е — свободенъ е да мука прѣдъ всѣки подлецъ. Това е нашия компромисъ.

ДНЕВНИ НОВИНИ.

МѢСТНИ.

Прѣди нѣколко дни се е ѣло гювечъ на Бахчалж-кафе отъ нашитѣ нови чорбаджии. Тамъ сж били кмета, Герчо Ранчевъ и други тѣмъ подобни. Отъ паритѣ на доброто вино и бистрата ракия, юначеството и рѣшителността на тия нови чорбаджии нѣмало край. Нѣкои отъ тѣхъ сж крѣпчили, че въ време на изборитѣ щѣли кръвъ да лѣятъ и щикове щѣли да играятъ. Съ каква цѣль се храбрятъ тия господа ний знаемъ, но знаемъ сжщо, че пустото вино не стои мирно, както въ бѣчвата. Ний ще помолимъ кмета, да се распореди съ време да приготви нужното число фелдшери, които да бждатъ на помощъ на тѣзи нещастници, на които юначитѣ отъ Бахчалж-кафе ще пролѣятъ кръвъта. Джумбиниле е, господа читатели.

ПОДЛИСТНИКЪ.

Изъ дневника на единъ По- знанскій учителъ.

ОТЪ
Литваса.

Прѣвелъ

В. Юрдановъ.

(Продължение отъ брой 11-й).

II

Настѣпни лѣтния распусть. Миша получи лонгъ атестатъ: по три главни прѣдмѣта имаше неудовлетворителни баллове. Споредъ многото му молби азъ не го испроводихъ на Марія Феодоровна. „Драгий ми — казваше ми той, кърнащия си рѣцъ: — мама не зная, дѣто сега сж ни дали атестати, а кждѣ Колада Богъ ще ми помогне“. Вѣдното дѣто се надѣваше, да исправи тѣзи лонгъ баллове, да, да си кажа правата, тѣзи надѣжда живѣеше още и въ мене. Азъ смѣтахъ, че той ще привикне на школскитѣ уредби, ще си улѣгчи всичко, ще напѣрди въ нѣмскій езикъ, ще хвати добръ да произнася и, което е най-важно, ще употребява се по-малко врѣме на приготвяне уроцитѣ си. Ако да не бѣше въ мене тая на-

юначеството на тия нови чорбаджии, когато се напиятъ.

На 5-и того получихме чрѣзъ пощата слѣдующето анонимно писъмце отъ Пловдивъ.

„Учимъ се, че сте агитирали по избори за Радославовъ Привратаджията, комитетъ Ви съобщава, че ако работите съ него главитѣ Ви ще се търкалетъ въ Шуменъ по улицитѣ“. Читателитѣ на вѣстникътъ ни навѣрно ще се сѣтятъ съ каква цѣль е нанисано и отправено това писъмце до редакцията на вѣстникътъ ни. За Шуменици ще бжде много ясна цѣльта на това писмо отъ тая причина само, че до днѣшния день не е ставало още дума, кой да се избере за прѣдставителъ въ идущитѣ избори.

Ний ще съобщимъ на тая патка, която е надраскала това писъмце, че ний не се боимъ отъ никакви сврачески комитети и по тая причина не искаме да ни се диктува кого да си изберемъ за прѣдставителъ и кого не. Ако обича този комитетъ, отъ страната на който ни е испроводено горното писъмце, нека дойде въ градътъ Шуменъ, въ време на изборитѣ и тогава ще видимъ „кой е кумъ и кой-сватъ“. Шуменици иматъ доста енергия за въ тоя случай.

РАЗНИ.

Отъ нѣколко дни насамъ се появили разбойници въ Ново-Пазарската околия и сж направили нѣколко грабѣжи. Тѣ сж обрали единъ керванъ при мѣстността „Соуджакъ“, мѣжду селата Войвода и Сакаръ-тене. Прѣди нѣколко дни тѣ сж нападнали и обрали прѣселенцитѣ, които сж двѣ кола сж идяли изъ Тракия за селото Дживель. Въ сжщото врѣме тѣ сж взели отъ стражата една казионна пушка и патрони.

Правителството трѣба да вземе строги мѣрки за прѣкративаннето на тѣзи постоянни разбойничества въ источната частъ на България, защото дотѣгнжло е вече на населението да се бои за имотътъ и жи-

вотътъ си. Селенитѣ се боятъ да отидатъ и си продадатъ стоката, отъ страхъ да не имъ се вземе всрѣдъ нхтътъ и имъ отиде напраздно цѣлогодшния трудъ, който сж полагали за исхранванието на челядъта си.

Пѣтници, които пристигатъ изъ Цариградъ ни разказватъ за окаяното положение на Българитѣ, които сж избѣгали изъ България по причина на събитията отъ една година насамъ. По 6—7 души сж живѣли въ една стая изъ хаищата и съвършено имъ се испокжсали дрѣхитѣ. Много отъ тѣхъ се раскайвали за глупостъта си и постоянно се опрѣквали единъ другъ за нещастieto си. Такава е наградата на прѣдателитѣ.

Единъ нашъ приятелъ въ частното си писмо до насъ ни расправя за единъ разговоръ, който той водилъ съ Г-на Тончева, бившии прѣдседателъ на Великото Народно Собрание, относително прѣдстоящитѣ избори за прѣдставители за обикновенното Народно Собрание. До колко Г-нъ Тончевъ и с-не се подвизаватъ само отъ чистъ патристизмъ, може да се разбере най-ясно отъ тоя разговоръ, който, за любопитство, прѣвеждаме тукъ: „Като попитахъ, какъ стоятъ изборитѣ за прѣдстоящото Собрание и какви трѣба да бждатъ избранитѣ лица, той ми отговори, че трѣба да бждатъ такива, които да поддържатъ Княза и настоящето правителство. Азъ му казахъ, че най-главното не ли е поддържанieto на Княза. Той потвърди това, нъ отговори, че прѣдставителитѣ да не бждатъ Радослависти. При това азъ му казахъ, какъ мислите Вий, Радославиститѣ не поддържатъ ли Княза, кога сж се трудили въ най-критическитѣ врѣмена за достиганне настоящето положение и мислите ли Вий че тѣ ще измѣнятъ? Отговори не, нъ така трѣба и мѣкиж безъ понататъшно разискване.“

Отъ тоя разговоръ се види, че Г-нъ

дѣжба, азъ отдавна бихъ написалъ на Марія Феодоровна и бихъ ѝ прѣдставилъ всичката работа ясно, както си е. И дѣствително надѣжбитѣ ми хватиха да се оправдаватъ. Скоро слѣдъ распусть Миша сполучи три отлични балла, отъ които единътъ бѣше на латинскій езикъ. Само той въ всичкия классъ е зналъ, че прѣминжлото врѣме отъ gaudeo прави gavisus sum; това го знаеше той защото, като бѣше получилъ прѣди това двѣ отлични, бѣше ме попиталъ, какъ трѣба да рече на латински: радвахъ се. Азъ мисляхъ, че момчето трѣба да си е изгубило умътъ отъ радостъ. Той схватъта мицута написе на майка си едно писмо, което захваше съ думитѣ: „Драга маминке! Знаеш ли миличката ми, какъ е perfectum отъ gaudeo? Вѣроятно това не го знаешъ нито ти, нито малката Лѣля, защото отъ сѣкция классъ само пѣз го знаяхъ!“

Миша обожаваше майка си. Отъ както бѣше получилъ тѣзи три отлични балла, то саамо това му бѣше работата, да ма подпнтва -з разнитѣ perfecta и participia. Сега цѣльта на животътъ му бѣше, да си запази тѣзи отлични баллове. Но грѣшнето на щастieto не би на дълго — Скоро, това путо произношение развали сичко, което бѣше създадо усърдието, а извънмѣрното количество прѣдѣти не позволявахъ на дѣтето да посѣти на сѣки единъ отъ тѣхъ по толкова време, колкото искаше нѣговата измжчена памятъ. Случая умножи още броя на несполукитѣ. И Миша и другарьтъ

му бѣха забравили да ми кажатъ за едно писменно упражненie и не бѣхъ го приготвиле. Последния се отърва, тѣй като него, като прѣвъ ученикъ, даже и не го питале за то; но Миша пжжъ го публично въ школата глчели сж заплашване, че ще бжде исклученъ, ако той другъ нхтъ направи нѣщо подобно. Учителътъ е мислелъ, че той униженно не ми е казалъ за това упражненie, за да не го приготви. а момчето, като бѣше неспособно на нѣ най-малка лѣжа, не напѣрло срѣдето да си докаже невинността. Конечно, за да се защити, той можеше да каже, че и другарьтъ му е сжщо забравилъ за тѣзи задачъ, но да направи това — се едно, да посрами другарьска честь. За отговоръ на увѣренията ми, нѣмцѣтъ ми направи забѣлѣжка, че азъ неоправдахъ мързельтъ въ дѣтето. Това обстоятелство ме твърдѣ много огорчи, но още по-вече ме безпокоеше видѣтъ на Миша. Надвечеръ, когато си мислехъ, че го не забѣлзвамъ, той бѣше си доловилъ съ двѣтъ рѣцѣ главата и парѣчи меншиката: „Боли! боли! боли!“ Майчиното му писмо, въ което тя назоваше Миша съ най-нѣжни пмена за опѣзи му отлични баллове, бѣше за него новъ ударъ. „Да“, говореше той, като си закриваше съ рѣцѣ си лицето, „добръ ще зарадвамъ азъ майка си!“ на другъй день когато му подавахъ чантата съ книгитѣ, той се полюля и на смалко не надигъ. Не искахъ да го пустиж на школата, но той ме увѣрваше, че се усѣща съвсѣмъ добръ; той поиска

Тончевъ не отрича, че ненавистниятъ нему Радослависти, чesъ колкото него патриоти и подържатъ княза, което, спорѣдъ него, е най-главното за сега, но не иска да ги види въ оградата на Събранието, за да може да бжде избранъ пакъ за прѣдсѣдателъ.

Вижда се, че неприличното обращение на „Търновска Конституция“, спрямо Държавния глава е силно възнегудувало столичното население, което рѣшило да искаже своето негодувание по единъ демонстративенъ начинъ. Снощи около петъ въ дворецъ на черквата св. Кралъ се събира голѣмо множество на митингъ, гдѣто слѣдъ говорението на г. г. Илия Вълчева, З. Стоянова и И. Стойнова, се взело рѣшение щото столичното население да отиде прѣдъ дворецъ и да изрази своята прѣданност и симпатии къмъ Н. В. Княза и да засвидѣтелствува своето прѣрѣшение къмъ г. Каравелова. И дѣйствително множеството отишло въ дворецъ и акламирало Княза, а отъ тамъ се сирѣло прѣдъ къщата на г. Каравелова, когато издъхвало съ „долу прѣдателитъ“, „долу чернитъ души и шарлатанитъ.“ Тука вече нѣколко души отъ не твърдѣ чистъ косъмъ почнали да разбиватъ къщата на г. Каравелова съ камъни. Всички прозорци били петрошени и стантѣ напълнили съ калъ. Отъ Каравелова тълпата нападнѣла печатницата на г. Кушлева, разбили прозорцитъ, каснитъ и прѣснѣли буквитъ.

Ние въ този случай не можемъ да не бждемъ доволни отъ това, гдѣто столичното население самъ е взело инициативата да изобличи нарушителитъ на конституцията и да изрази своитѣ симпатии къмъ Княза. И до гдѣто работата се е ограничавала само съ това, впечатлението е било много добро. Нъ станалото на свършекъ, а именно разбиването на Каравеловата къща и печатницата на Кушлева е скандалъ, който хвърля пятно на цѣлата демонстрация и ние не можемъ да го не осъдимъ. Ако съ мирната демонстрация се е имало за цѣлъ да се опозорятъ такива шарлатани като г. Каравелова, то съ нападението на частнитѣ жилища тази цѣлъ се изгуби. И полицията се оказала

безсилна . . . да предупредѣ този скандалъ? Сѣмъшно и печално! Кушлевата печатница се е събаряла отъ 4—5 души и полицията била безсилна . . .

Бившиятъ Министръ-Прѣдсѣдателъ Г. Радославовъ се завържѣлъ вчера въ столицата.

Една коммисия, състояща отъ командира на 4-й Артилерийскій полкъ г. майора Тантилова и командира на 3-й Конний полкъ г. майора Ботева, е заминала тѣзи дни за Вѣна за да приеме купенитъ отъ нашето правителство конѣ за войската.

(Народна воля).

Съ княжескѣ указъ на 4-й идущий Октомвр. се назначаватъ изборитъ за градскитѣ общински съвѣти.

Пишѣтъ ни отъ г. Прѣславъ, че секретаря на Околийскій началникъ се заикавалъ, въ отсъствието на началника, да извърши чудеса, да схвърли нѣкои служачи въ управлението.

До приятелитъ ми.

Мнозина приятели ме запитватъ, да ли нашата фамилия има роднински връзки съ Шумненския кметъ Начко Желѣзовъ Дюгмеджиевъ. За знание на всички приятели явявамъ, че нашата фамилия, Дюгмеджиевци, нѣма никакви родственики връзки съ Начко Ж. Дюгмеджиева и че послѣдния си е присвоилъ нашата фамилия само защото е служилъ нѣколко години въ магазинъ ми.

г. Шуменъ, 9 Септември 1887 год.

П. К. Дюгмеджиевъ.

До Г-на Редактора на в. „Н. Съзнание“

Плѣзе отъ печатъ вече 11-й брой отъ доста-похвалитъ по своето направление, редактиранъ отъ Васъ, вѣстникъ. Много печунали нѣща четохме ний въ него, за дѣлата на Шумненскитѣ прочути либерали—водители, четох-

ме ний и се чудихме, какъ е било възможно, и да ли ще е възможно и за наирѣдъ тѣзи нещастни хорица да разиграватъ подъ булото на либерализма и водителството, такива безобразни интрижки, егонетически намерения и чорбаджийски домогвания.

Нъ, да оставимъ на една страна очудванята, тѣй като цѣльта на настоящето ни е съвѣтъ друга. Ний нитаме, защото като граждани и хора, интересуваме се и искаме да знаемъ, *истина ли е всичко онова, което се писа и което се мѣли изъ града ни за тѣхъ прѣдставители, на извѣстни прѣдатель отъ турското врѣме и публиченъ „издѣлникъ“ до сега, по нещастие кметъ Н. Дюгмеджиевъ, училищни настоятели, членове на оульченскій комитетъ—водители на либералната партия въ града ни и пр.?* Истина ли е, нитаме ний, слѣдующото:

1) Че единъ отъ тѣзи прѣдставители, именно Герчо Ранчевъ, вѣчески се е старалъ да прокара брата си за прѣдсѣдателъ на Шумненската Окръжна Постоянна Коммисия, за да може по този начинъ да държи въ рѣка цѣлий окръгъ.

2) Че има дѣйствително, причини за да се върва за голѣми злоупотребления на сумъни отъ Доброволческѣ комитетъ, пожертвовани за Вѣлгарскитѣ синове, които се рѣшихъ да пролѣятъ кривъта си прѣвъ Сърбо-Вѣлгарската война, за спасението на татковината ни.

3) Че денотатитъ Н. Маджаровъ, Х. Марковъ, Г. Ранчевъ, Е. Друмевъ и другитѣ тѣхъ интригадаши сѣ употребявали всички срѣдства за напакостяване на нѣкои чиновници, които не некатъ да имъ мукатъ.

4) Че кмета въртялъ-сукалъ и не некалъ да прѣдаде сѣтка за похарченитѣ прѣвъ минѣлата година 20000 лева, отпуснатѣ отъ министерството за Шумненскитѣ училища.

5) Че френкъ-терзията П. Димитровъ и до сега не е даденъ подъ сѣдъ за откраднатото му сукно прѣдизначено за шипели на доброволцитъ, когато той за да се избави отъ тѣзи бела е, прѣдлагалъ, а може би и далъ, 50 и по-вече лири.

6) Че кмета Дюгмеджиевъ 3—4 дни наирѣдъ си послужилъ съ една отъ градскитѣ каруци за посеще варъ на воденицата му на Камчиата, когато си правилъ *кошките* за развлечение.

7) Че бившиятъ депутатъ Х. Марковъ е вършилъ разни интриги по Провадия и другагдѣ.

8) Че Герчо Ранчевъ, Н. Маджаровъ и кмета Дюгмеджиевъ сѣ знаяли прѣдварително, за позорний заговоръ противъ княза Батембергъ.

само да го непровода до класътъ, тѣй като се страхуваше отъ завиждане свѣтъ. Но пладѣтъ Миша се върна пакъ съ неудовлетворителенъ балтъ. Той бѣше го-получилъ за урокъ, който знаеше прѣкрасно, но, споредъ думитъ на другарѣтъ му, се е уплашилъ и не можѣлъ да каже ни дума. И тѣй за него си бѣха съставили въ гимназията рѣшително мнѣние, като за момче, проникнато съ „вредни идеи“ и пълно съ „лоши инстинкти“, тѣсно и мързеливо. Противъ двѣтъ послѣдни упрѣквания, за които бѣше извѣстенъ, той се бореше, както човѣкъ който се дави—съ вълнитѣ—отчаено, но безплодно. Сѣтнината на тѣзи борба бѣше съвършено изгубване на вѣра въ себе си и въ собственитѣ си сили; въ него бѣше се вкоренило неутѣшно убѣждение, че трудътъ и усилията му сѣ напразни, че той никога не ще се научи правилно да пропознае, и че лошо се учи, и въ сѣщото време знаеше, какъ ще поглѣдне на това майка му, какъ ще страдай, и какъ гибелно може това да подѣлствува на слабото ѣ здравие. Патерътъ отъ Залѣсно, който сегисъ-тогисъ пишеше на Миша, човѣкъ прѣданъ на къщата имъ, по крайно недалеквиденъ, свършваше вѣщо едно отъ писмата си съ думитъ: „Помни, Миша, че не само радостта, но и здравнето на майка ти зависи отъ усѣлхитъ ти“. Да, Миша това го помнеше твърдѣ добръ и даже на-сѣнъ говореше съ тихъ печаленъ гласъ: „Мамо! мамо!“ като да искаше отъ нея прошка. Явно той по-

лучваше по-лоши бѣлѣжки.

При това скоро се приближавашъ коладинитѣ празници, и не трѣбваше да се заблуждавамъ заради атестатѣтъ. Написахъ за това на Мария Феодоровна, като искахъ да я прѣдизвѣстя. Въ това си писмо написахъ откровенно и рѣшително, че дѣтето е твърдѣ слабо и отѣгчено съ работа, дѣто, освѣтъ като се труди най-усърдно, то не е въ състояние да наведе на работа си, и че, както се види, не трѣбва да се зема отъ училището, да се вънеитава въ село, а най-много д: му се подкрѣпи здравнето. Споредъ полученния на скоро отъ нея отговоръ, азъ се свѣтихъ, че майчиното ѣ сазолубие е макко докачено, но се пакъ тя ми отговори, както прилича на една умна жена и любяща майка. Като се бояхъ да не развѣлчувамъ Миша, азъ примѣлчѣхъ за това писмо и за намѣренето да го зема отъ гимназията, а му казахъ само, че каквито и да бждетъ резултатитъ отъ учението му — майка му знае, че той се е трудилъ и ще умѣе да оправдай несполукитъ си. Като да му стелемъ отъ думитъ ми: той плака много отъ сѣрдце, нѣщо което не се е случвало съ него отъ много врѣме. „Колко кахъхъ причинявамъ на майка си!“ думаше той плачешкомъ. Се пакъ при мисълта, че ще си иди скоро въ село, ще види майка си, малката Дѣля и патерѣтъ, той се усмихваше прѣвъ сѣбли. И азъ сѣщо се стрѣмѣхъ въ Залѣсно, тѣй като вече неможахъ да гдѣдамъ по-дълго съ-

тоянието на дѣтето. Тамъ го чакаше майчино сѣрдце, внимание на околитѣ му, тишина и уснокоение. Тамъ учението ще земе бащинскѣ характеръ, благосклоненъ, не чуздъ и отласвающъ го, тамъ атмосферата ще бжде чиста, татковинска, и градитѣ на дѣтето ще дишатъ сладко и тѣй лѣтко, лѣтко . . . Азъ чакахъ празникитъ, като спасение за него, и брояхъ на прѣти днитѣ, които ни отъ тѣхъ отдѣляваха и които принасяха на Миша се нови огорчения. Като че всичко бѣше се надумало да му вреди. „Прѣдъ видъ за по-голѣмо упражнение“ въ езикътъ, който се употребяваше въ гимназията, бѣше заржчено на дѣтната да не употребяватъ никой другъ языкъ въ разговоритѣ си. Миша се бѣше едножъ забравилъ, и като „деморализирующѣ“ получилъ пакъ публично сѣгичаване. Това има необикновено значение, тѣй като бѣше се случило тѣмъо сѣмъу празникитѣ. Не се заемамъ да ви описвамъ, какъ подѣлствува това на самолюбивото и впечатлительно дѣте: какъвъ хаосъ се бѣше подигналъ въ главата му! Всичко се дерешевече въ тѣзи дѣтински гърди, а той прѣдъ себе си, нахѣто свѣтлина, видѣше непровидна тѣмнина. Горкия, той се прѣвиваше подъ тѣжестта на несполукитъ, както единъ класъ подъ влиянието на силний вѣтеръ. Най-сѣтѣтъ, лицето на това единѣсетъ годишно дѣте взе трагическо изражение: той глѣташе тѣй, като че сълзѣтъ постоянно му задавяха гърлото, и като че си силомъ задръжаше плачѣтъ; на

9) Че споменатите лица сж способни всяко да направят, стига само властта да е въ ржцѣтъ нѣм и да се располагатъ както искатъ съ сждбинитѣ на града и окрѣга.

10) Че училищното настоятелство во-главѣ кмета и ментора му Г. Ранчевѣ, е прислѣдвало и премажило всички ония учители, които не искатъ да имъ лакейничѣтъ.

11) Че Градското Общинско Управление не искало да се загрижи за водата на нѣкои отъ градскитѣ чошми, която е нечиста и въ която се срѣщатъ разни мръсотии.

12) Че сждщото управление, най-много кмета, се колебае да урѣди и рѣши веднѣжъ за винаги въпросѣтъ за тригѣ хиляди дюлюми разорани отъ градската мера, отъ страхъ да не би да го пенждѣтъ.

13) Че въпреки градскитѣ планѣ и законитѣ, кмета позволявалъ на аркадашитѣ и роднинитѣ си да правятъ поправки на аданията си и да отварятъ пжтни врата.

14) Че бившитѣ ни народни прѣдставители като отивали въ Народното Събрание, не се занимавали съ нищо друго, освѣнъ за постигане на своитѣ ниски желанія, ходене по кафенетата, голям и пр.

15) Че тѣ и тѣхнитѣ съмысленици прашали нѣкои отъ помежду си, въ Джумая, Османъ-Пазарѣ, Прѣславѣ и Новинъ-Пазарѣ, за да принуждаватъ училищнитѣ настоятелства да правятъ заявление въ министерството противъ инспекторитѣ.

16) Че въ време на кризисѣтъ, прѣзъ които преминѣ отечеството ни, паниитѣ бивши прѣдставители и сегашни водители (sic) либерали сж се колебаели на коя страна да отидѣтъ и чакъ гогато видѣли, че силата е отъ кѣмъ народа, тогава сж се обявили за народни защитници. Думата ни е за 9 Августѣ.

17) Че тѣзи личности разпространявали слухъ изъ града, че членовѣтъ на „Друж. Народно Съзнание“ биле отцѣпници отъ либералната партия, и че тѣ експлоатирали съ тѣзи лѣжа, само и само за да нанакостѣтъ на противникитѣ си, които сж възстанѣли противъ тѣхнитѣ безобразия.

18) Че каспера на комиссията по събиране помощи за посрещанieto на тукашнитѣ полкове, при завръщанieto имъ отъ бойното поле, Е. Друмевѣ и до сега не е далъ смѣтка за сумитѣ подарени отъ Бенафскитѣ каспи и отъ други пожертвователи.

19) Че подъ диктовката на Н. Маджарова, Г. Райчева, Х. Маркова, Кмета Дюгмеджиева и пр. Сждбнитѣ Пристава И. Данчевѣ ходи да крѣщи по крѣчитѣ и кафенетата, че противъ споменатите лица не бивало да се пише и говори за тѣхнитѣ безобразия, защото тѣ биле богати хора — чорбаджии.

20) Истина ли е изложеното въ дописката на Т. Радевѣ отъ с. Каспичанѣ, за гешевѣтъ съ барабанитѣ и онова за шрафовѣтъ, за които

времени очитѣ му поприличвахъ на очитѣ на едно страдающе птиче; сѣтитѣ той ставаше чудно замисленъ и съливъ; движенията му ставашъ безсѣзнателни и гласѣтъ необикновено слабѣ. Навремени, като се ползувахъ отъ нѣколко минути свободно време, азъ му казвахъ че добръ става да се порасходиме. Миша не се противеше, както биваше изнапрѣдъ, а си вземаше шанката и вървеше сѣдѣ мене, безъ да продума нито дума. Азъ щѣхъ да бѣдѣ твърдѣ доволенъ, ако можахъ да забѣлѣжа у него нѣкакво равнодушие, но, за съжеление, подъ тѣзи вънкашности се криеше отчаение, мѣлчелива покорностъ на ужасната сждба. Той се заловяваше да учи уроцитѣ си, рѣшаваше задачи, както и прѣди, но по-вечето по приличка. Забѣлѣзвахъ се, че, като повтареше машинално сирѣженитѣ, той мислеше за друго, или, което е по-вѣрно, за нищо не мислеше. Единѣжъ, когато го попитахъ, приготвилъ ли е вѣнчице, той ми отговори слѣбо и съливъ: „менъ ми се струва, че отъ това не ще излѣзе нищо“. Азъ се бояхъ да спомена даже за майка му, за да не прѣблѣли чашата отъ горестни, която пенѣвахъ дѣтискиитѣ му уста.

(Слѣдва).

е отговоренъ прѣдседателя на Опѣлченскитѣ комитетѣ, Х. Марковѣ.

21) Най-послѣ ако комедията за бачѣтъ, изложена въ подлѣстника на в. „Народно Съзнание“, брой 3-й се отнася за града Шуменѣ, ний питаже пакъ истина ли е и това?

Ако всичко това или нѣщо отъ него не е истина, ний желаеме да знаемъ защо тѣзи хора мѣлчѣтъ и не излязѣтъ да кажѣтъ двѣ думи за свое оправдание? Или тѣ мислятъ, че гражданитѣ сж толкова глупави за да се задоволяватъ съ спекулативнитѣ имъ отговори: „не искаме да отговаряме“, „писаното противъ насъ не е истина“, „ще му дойде времето“ и други такива бошѣ лафови. Не, господа, не, — ще имъ кажемъ ний тѣмъ — такива отговори не пѣлнятъ крина, защото хвърленитѣ върху Ви обвинения, не сж бабини девитини, а сж гласове на стотини граждани, които сж се възмутили отъ вашитѣ подли безобразия и злоупотребления, за които не въ далеко бѣдѣже, ще има да давате смѣтка поне прѣдъ обществото! Ако ли писаното е истина, ний питаже защо надлежната властъ не потърси крайъ поне за злоупотрѣбленитѣ сумми, които Българинитѣ съ крѣвавъ потъ е спечелили и отъ гърлото си отдѣлили не за да си пѣлнятъ джобовѣтъ изедниците, а за да се помогни на Българскитѣ синове, които срѣдъ зима, лишени отъ достатъчно облѣкло и прѣхрана, се пѣлчѣхъ срѣщо отечествении неприятѣлъ. Най-послѣ, иде на рѣда му да кажемъ, че гражданитѣ ни трѣба, не простително е за тѣхъ да мѣлчѣтъ отъ тукъ натѣй и да се припирѣватъ съ положението, Сега вече нѣмаме военно положение, Държавинитѣ ни работи влѣзохъ въ единъ удовлетворителенъ нормаленъ рѣдъ и всѣкой е вече свободенъ да се позамисли и загрижи за градскитѣ ни работи и пр., длѣжностъ е на Г-да гражданитѣ да се застъпятъ за правата си и честѣта на града си, съ която честъ сж се подиграли бившитѣ тѣхни повѣрепници чрѣзъ това, може да се каже, оиятѣ сж сж доброто име на Шумненци; иначе, нийсправедливо и памѣето ще напомнимъ българската поговорка, която казва: „който търпи отъ мѣркѣта на вѣнъ, прилича на животно.“ На истина, послѣдното ни сравнение е доста грубо, нѣ въ сждщото време то най-добръ опрѣдѣлява случаятъ и ний го прииспособихме подъ твърдото убѣждение, че почтаемитѣ Г-да граждани ще ни извинѣтъ.

Г. Шуменѣ, 1 Септември 1887 год.

Нѣколко Граждани.

ТЕЛЕГРАММИ.

отъ

Агенция Хавасъ,

Вина, 3 Септември. Спорѣдъ „Политическа Корреспонденция“, Портата се показва рѣшена да не прави никакви постѣпки; тя ще чака резултата отъ изборитѣ за Събрание.

София, 3 Септември. Потвърждава се, че българското правителство, въ отговоръ на нотата на Германия, е отчислило префекта Мантова, спряло вѣстника и прѣслѣдва издателя му. Исканieto на Германия отъ Портата да пусти да минѣтъ три броненосци въ Черно море за блокиране българскитѣ пристанища въ случай че не се даде удовлетворение, е очудило правителството по своята извѣрѣдна енергия. Правителството глѣда случката като маловажна, тѣй като вѣстникитѣ („Българинъ“. Ред.), автора на докачението, нѣма никаква важностъ и е публикувалъ вече едно опровержение отдавна. Никаква ялѣзия не си правятъ за дѣйствителната смисълъ на исканieto на Германия; не нѣрватъ, обаче, че взетитѣ мѣрки ще задоволятъ Берлинскитѣ кабинетѣ.

Лондонѣ, 4 Септември. По случай свѣжданieto на Калюки и князъ Влѣмарка, английскитѣ вѣстници заключаватъ, че въ Берлинѣ сѣюзѣтъ съ Австрия наддѣлява, нѣ не вѣрватъ тѣ двѣ личности да направятъ нѣщо за ускорѣване рѣшенieto на Българскитѣ въпросѣ.

София. 4 Септември. Не се знае още отъ

говора на Германия за даденото удовлетворение за случката въ Русчукъ.

Спорѣдъ както се говори въ правителственитѣ кръгове, обвиненитѣ противъ Мантова сж прѣувеличени. Исповѣдватъ, обаче, че тоя чиновникъ не пѣялъ формалноститѣ въ своитѣ сношения съ вице-консулитѣ, нѣ отричатъ да е той виновенъ за всичкитѣ забѣлѣзани факти по длѣжностѣта му отъ прѣдставителитѣ на силитѣ. Не само Французскитѣ и Германскитѣ консули сж подигнали противъ него много-числени оплаквания, нѣ още и Английскитѣ вице-консулѣ е рапортиралъ на генералнии Английскитѣ консулѣ въ София за поведенieto на тоя чиновникъ.

По поводъ на тоя рапортъ, българското правителство сждѣло да иска отъ британското правителство една контра-анкета.

Лондонѣ, 4 Септември. Словото на кралица Виктория, съ което затварѣ сѣдѣданията на парламента, констатира, че отношенията съ силитѣ продължаватъ да сж приятелски; словото казва, че една конвенция е била сключена съ Турция, нѣ не била утвърдена отъ Султана, тѣй щото дѣйствието, наложено отъ задѣлженитѣ нѣмъ кѣмъ Хедива, остава сждѣто; присѣтствieto на английскитѣ войски е у-сигорило на Египетъ спокойствието и позволило да спомогне усилията на Хедива да благопрѣтствува едно добро управление и благоденствието на народа. Кралица Виктория се надѣва, че вотчаниитѣ закони ще умирѣтъ Ирландия. Словото нищо не казва за България.

Щетинѣ, 4 Септември. Императорѣтъ присѣтствува въ каруцата си съ фелдмаршала Мольтке, отъ 10 1/2 часа до 1 1/2, на маневритѣ при Варсовѣ. Той накара много нѣжи да повикатъ нѣкои генерали. Князъ Вилхелмъ командувае вторий региментъ на гренадеритѣ.

ОБЯВЛЕНИЯ.

О Б Я В Л Е Н И Е .

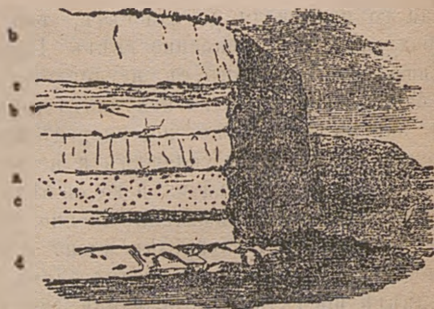
ГЕОЛОГИЯ

отъ А. Гейки,

профессоръ на геологията въ Единбургѣ.

Съ 47 фигури въ текстѣтъ

Прѣвелъ В. ЮРДАНОВѣ.

Цѣна 1 левъ и 60 стотинки,

УСТРОЙСТВОТО

на

ЧЕЛОВѢЧЕСКОТО ТѢЛО.

прѣдставено въ 53 боядисани съ рѣжа фигурѣ.

отъ Ашилѣ Юнтѣ,

надаватъ

Ф. Фиковѣ и В. Юрдановѣ.

Цѣна 4 лева.

Намирѣтъ се за проданъ у В. Юрданова въ Шуменѣ.

На Г-да книжаритѣ се прави обичната отстъжка.